

Neushoorn

JAARGANG 2

NUMMER 4

Jonge zwarte Neushoorns in Mkhaya!

Het grootste nieuws staat altijd Hop de voorpagina, vandaar dat wij deze keer beginnen met u te vertellen dat er in de afgelopen 4 maanden in het Mkhaya Game Reserve in Swaziland twee (!) kleine zwarte neushoortjes zijn geboren.

In januari kregen wij het geweldige nieuws dat neushoorn Luthia rondkerst 1997 moeder was geworden van een zoon. En 10 maart ontvingen wij van mr. Ted Reilly een faxbericht dat ook neushoorn Luthile moeder was geworden van een schitterende dochter. Het kleine vrouwtje heeft de naam Mhlonhlo gekregen. We proberen nog uit te zoeken wat deze naam betekent. Volgens de laatste berichten gaat het prima met de twee kleintjes en worden zij goed in de gaten gehouden door de rangers. Niet alleen hun veiligheid maar ook op de gezondheid wordt goed gelet. Een aantal jaren geleden werd de allereerste zwarte neushoorn geboren in Mkhaya Game Reserve.

De moeder van deze neushoorn was het vrouwtje Mbatatane. Alles leek goed te gaan, maar op een dag tijdens een patrouille vonden rangers het dode lichaam van het neushoornjong. Het jong was overleden aan een tekenvirus, dat hem zo had verzwakt dat hij uiteindelijk dood ging.

Dit gebeurt niet alleen bij neushoorns, maar kan ook gebeuren bij andere diersoorten. Daarom is het van groot belang en is men extra alert op de gezondheid van jonge maar ook zieke dieren. Maar wij hopen dat het met de twee kleine zwarte neushoortjes heel goed blijft gaan. We houden u zeker op de hoogte en hopen in één van de volgende Neushoornkranten foto's van de kleintjes te kunnen laten zien.

Zwarte neushoorn met jong

Daar er in de Nederlandse- en Belgische dierentuinen ook weer heel wat jong grut geboren is heeft u in de media al kunnen lezen. De jonge neushoorns en olifanten haalden regelmatig de kranten en televisie. Dat er ook nog ander bijzondere geboorten waren leest u verderop in deze Neushoornkrant op de pagina's Dierentuinnieuws. Er is nog meer goed nieuws: Neushoorn

Stichting Nederland heeft genoeg geld bij elkaar verzameld om de tweede rangerpost in Mkhaya te kunnen bouwen! Het geld is inmiddels overgemaakt naar Swaziland en men zal binnenkort met de bouw van de rangerpost beginnen.

De inbreng van onze donateurs en sponsors is zo geweldig dat we verwachten medio mei het geld van de derde uitkijkpost bij elkaar te hebben. We zijn reuze trots dat we dit zo met zijn allen voor elkaar krijgen. Maar we moeten ons blijven inzetten om nieuwe donateurs te werven en mensen te informeren over het nut van de Neushoorn Stichting Nederland. En ook om mensen enthousiast te maken voor het rhino-rescue-project in Swaziland. We staan altijd open voor suggesties van onze donateurs; als men ideeën heeft over beurzen, markten, braderieën of andere evenementen die zinvol voor de Neushoorn Stichting zouden kunnen zijn, houden wij ons van harte aanbevelen. Enige tijd geleden bracht een van de donateurs het idee om de "Nationale Neushoornstag" te organiseren. Een leuk evenement voor donateurs, sponsors, neushoornverzamelaars, deelnemers aan het rhino-rescue-project en andere geïnteresseerden.

Binnenkort gaan we hier over brainstormen en ideeën uitwerken en ergens in augustus/september gaan we een "Nationale Neushoornstag" organiseren. Ze zullen in Swaziland niet weten wat ze horen, geweldig toch!

Tenslotte willen wij nog een mogelijke "misverstand" uit de wereld helpen. Wij hebben vernomen dat er bij sommige mensen onduidelijkheid is ontstaan over onze vorige reis naar Swaziland. Wellicht hebben wij de indruk gewekt dat wij deze reis op kosten van de Neushoorn Stichting Nederland gemaakt hebben. Niets is minder waar! Wij kunnen u absoluut verzekeren dat er van iedere donatie die wij ontvangen echt elke cent naar Swaziland gaat. Alle onkosten voor de Neushoorn Stichting worden uit privé-middelen betaald en ook onze reis naar Swaziland hadden we zelf bij elkaar gespaard. We betreuren het heel erg dat er bij onze donateurs wellicht andere ideeën ontstaan zouden kunnen zijn en hopen van harte dat dit misverstand nu opgehelderd is.

Raymond van der Meer

In dit nummer:

Neushoorns in Mkhaya!

De eerste zwarte neushoorn

in Swaziland

in dierentuinnieuws

De eerste jongen van Luthia en Nico

in de krant van de Nederlandse Dierentuin

in de krant van Mkhaya

Op zoek naar de zwarte neushoorn in Mkhaya

In januari/februari 1996 werkte ik als eco-volunteer in Mkhaya Game Reserve. Een van mijn taken was het verzorgen van een aantal zwarte neushoorns die apart werden gehouden in grote hokken (bomas) op een geheime plek in het park. Drie van deze neushoorns had ik mee helpen vangen, omdat ze verplaatst moesten worden naar een ander gedeelte van het park. Ze waren naar de bomas gebracht om na het vangen weer tot rust te komen. De andere zwarte neushoorns waren een geschenk van de president van China en die waren aan het bijkomen van hun reis.

Vijf weken lang gaf ik ze water en eten en verschoonde hun hokken. Eén van de vrouwtjes was "Nice One", zij was drachtig en werd eerder vrijgelaten de natuur in om daar haar jong ter wereld te brengen. Ik hoopte natuurlijk dat dit zou gebeuren terwijl ik nog in Swaziland was, maar nee, ongeveer twee weken nadat ik weer in Nederland was, werd het jong geboren.

Doordat ik regelmatig contact met Mkhaya had, hoorde ik dat de andere zwarte neushoorns ook vrijgelaten waren en ik nam me voor om bij mijn volgende bezoek aan Swaziland, gewapend met mijn camera op zoek te gaan naar de zwarte neushoorns in Mkhaya. In de vrije natuur zijn zwarte neushoorns zeer moeilijk te vinden, ze leven de grootste periode van hun leven alleen en verschuilen zich graag in de bosjes en in het hoge gras. De beste kans om ze te vinden is met zonsopgang en zonsondergang.

DE BESTE KANS OM ZE TE VINDEN IS MET ZONSOPGANG EN ZONSONDERGANG

Mick Reilly (de beheerder van Mkhaya) had mij verteld dat de beste periode om zwarte neushoorns te zien in augustus was want dan stond het gras laag. Afgelopen augustus was het eindelijk zover, we gingen terug naar

Swaziland en ik werd al opgewonden bij de gedachte dat ik de neushoorns die ik verzorgd had, nu eindelijk in de vrije natuur zou zien rondlopen!

Eén van de eerste dagen nam Mick mij mee in de jeep om te kijken of we ergens een zwarte neushoorn zagen. Mick's voorspelling van het lage gras was niet helemaal uitgekomen, want ze hadden een erg natte winter gehad en het gras stond nog steeds hoog. We zagen een eenzame olifantenbul en stapten uit de jeep om de olifant wat dichterbij te benaderen. Iffens fluisterde Mick dat er achter de olifant een zwarte neushoorn liep en ik dacht dat hij een grapje maakte. Voorzichtig slopen we naar de oli-

fant en de neushoorn. Plotseling rook de neushoorn ons en kwam in onze richting. Op Mick's teken klommen we in een boom en zowel de neushoorn als de olifant kwamen naar de boom. Even schoot het door mijn hoofd: "Wat nu? Als ik blijf zitten, zit ik

oog in oog met een olifant en als ik er uit klim, staat er onderaan de boom een zwarte neushoorn!". De olifant kwam dichterbij en de neushoorn sloeg op de vlucht met de olifant op een holletje achter zich aan. Met bonzend hart kwam ik uit de boom en baalde toch wel

enorm, was ik zo dicht bij een zwarte neushoorn en had ik geen foto's gemaakt omdat ik een olifant in de gaten hield!

Enkele dagen later ging ik met een ranger op patrouille in het gebied waar ik met Mick enkele dagen daarvoor de zwarte neushoorn had gezien. Na uren lopen kwamen we zonder resultaat weer terug; het dier had zich te goed verborgen en we hadden hem niet gezien. De volgende dag weer op zoek met ranger Phillmon (een kei in spoorzoeken!). Uren hebben we gelopen door een drooggevalen rivier, stekbosjes en hoog gras en we kwamen steeds weer op hetzelfde punt uit zonder een neushoorn te zien, terwijl zijn sporen toch duid-

lijk aanwezig waren; afgebeten takjes, verse hopen mest en voetstappen. En toen plotseling stond ze daar in de bosjes; moeder Nice One en haar baby (inmiddels ook al weer ruim een jaar oud). De kriebels gleden door mijn buik, dit was het vrouwtje dat we hadden vrijgelaten om haar kalf te krijgen! We konden haar niet dicht benaderen, want ze was erg oplettend en had vrij snel in de gaten dat er iets was en sloeg op de vlucht. Maar ik was blij! Dit was wat ik wilde zien: zwarte neushoorns in de vrije natuur! Nu gaag nog iets dichterbij zodat ik nog foto's kon maken.

Die kans kwam ook nog. Ik was op patrouille met ranger Michael, mijn vriend die ik tijdens mijn vorig verblijf had ontmoet en vijf weken mee was opgetrokken. We gingen weer op zoek naar zwarte neushoorn "Shakka" die ik de allereerste keer had gezien met Mick. Het was tegen zonsondergang en hadden al weer een tijdje gelopen toen we hem zagen rustig knabbelen aan een tak. Van opwindning vloog mijn hart in mijn keel, kreeg ik olifanten in mijn buik en begon ik te beven over mijn hele lichaam. Maar dan ook zo erg dat ik op het eerste moment geen foto's kon maken want ik trilde te veel. We gingen dichterbij en ik schoot foto's na foto's vol. Dit was geweldig! We bleven een tijdje staan kijken, maar toen werd het donker en gingen we blij en opgetogen terug

VAN OPWINDING VOOR MIJN HART IN DE KEEL EN KREEG IK OLIFANTEN IN MIJN BUIK

naar het kamp.

Op latere patrouilles hebben we nog een aantal keer zwarte neushoorns gevonden. Het heeft me letterlijk bloed (van de stekelbosjes), zweet (het was $\pm 25^\circ\text{C}$) en tranen (van blijdschap als we er één vonden!) gekost.

Maar het was zo ontzettend de moeite waard, en als ik nu mijn foto's van "Shakka" de zwarte neushoorn bekijk en terugdenk aan hoe hij daar zo lekker aan het rondstruinen was, voel ik weer die olifanten in mijn buik opkomen...

Raymond van der Meer

Dierentuin

NIEUWS

Neushoorn Gingabelle voor de tweede keer moeder

Na de olifantengeboortegolf in het Noorder Dierenpark, was het vrijdag 27 februari de beurt aan het neushoornvrouwtje Gingabelle om haar kind op de wereld te zetten. De bevalling begon 's ochtends en na een paar uur zag haar kerngezonde baby het levenslicht. Het is een jochie en hij heet Banyari, naar een Afrikaanse stam. Bij de geboorte woog hij ongeveer 50 kilo en was hij ongeveer 60 cm hoog. Al na een uurtje was het dikhuidje overleind en ging het zijn omgeving onderzoeken. Voor moeder Gingabelle was het de tweede bevalling in twee jaar tijd. Haar eerste jong, Kampamba, verhuisde enkele maanden geleden naar de dieren-tuin van Melbourne in Australië. De neushoorns van het Noorder Dierenpark zijn witte- of breedlip-neushoorns. Zoals alle neushoorns zijn ook deze ernstig in hun voortbestaan bedreigd. Daarom is een internationaal fokprogramma opgesteld om de voortplanting in dieren-tuinen zo goed mogelijk te laten verlopen. Ondanks al deze inspanningen planten neushoorns zich in dieren-tuinen nog maar mondjesmaat voort. Een geboorte zoals in Emmen is dan ook een vrij zeldzame en welkome gebeurtenis.

Ongeveer drie weken eerder, op zondag 8 februari schonk moeder-olifant Swe San Thay na een draagtijd van 21 maanden het leven aan een uitzonderlijk roze gekleurde jong. En zo kreeg Emmen het derde jonge olifantje in 3 maanden! Swe San Thay kondigde de komst van haar baby nauwelijks aan. Toen de diervverzorgers om 17.00 uur naar huis gingen, was er nog niets aan de hand. Pas vlak

voordat de baby het levenslicht zag, werden de aanstaande moeder en alle haar omringende tantes onrustig. Met een paar flinke weeen was het jong er al. Na ongeveer 25 minuten zette hij zijn eerste pasjes en maakt het kennis met zijn halfbroertjes Tsjé Pyan en Aung Naing Lay. De olifantenbaby draagt de naam Maung Htoo, Birmaans voor onvoorspelbare jongen.

En een maand later op zondag 8 maart schonk olifant Htoo Yin Aye het leven aan een prachtige dochter. Vroeg in de ochtend kondigde de geboorte zich aan. Htoo Yin Aye, Birmaans voor bijzonder rustige dame, deed haar naam duidelijk eer aan, want gedurende de hele bevalling bleef ze uitzonderlijk kalm. Gesteund door haar vriendinnen kwam al vrij vlug haar baby ter wereld. De jongste telg van de olifantenfamilie heet Ma Palai, wat in het Birmaans 'liefvrouw' betekent. Veel tijd om bij te komen nam ze niet, want al na vijf minuten stond ze in de benen om de omgeving te gaan verkennen en kennis te maken met haar broertjes.

Ma Palai is de vierde olifant die in vier maanden tijd in het Noorder Dierenpark geboren is. In geen enkele andere dieren-tuin, waar dan ook ter wereld, werden in zo'n korte tijd zoveel olifantjes geboren. Om dit moment zijn er nog twee olifanten drachtig. Hun geboorte laat echter nog even op zich wachten. Beide dames zijn namelijk in het voorjaar van 1999 uitgerekend.

Noorder Dierenpark, Hoofdstraat 18, Emmen.

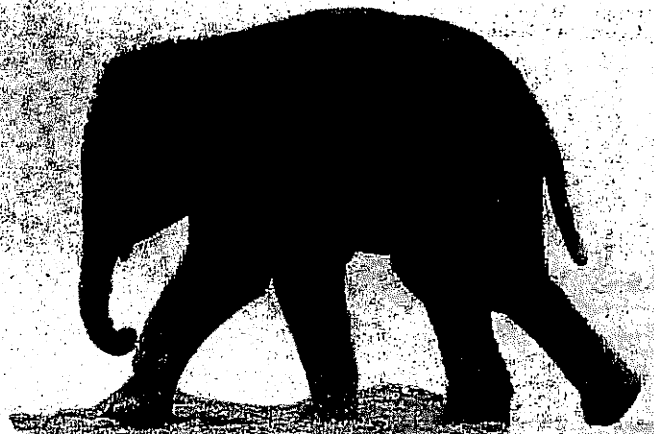

Blijdschap over geboorte van jonge Afrikaanse wilde honden in Safari Beekse Bergen

Tot ieders grote verrassing en blijdschap is er in Safari Beekse Bergen een nest van 6 jonge Afrikaanse wilde honden geboren. Bij de Afrikaanse wilde honden wordt in de regel alleen het dominante vrouwtje gedekt en krijgt jongen. Toen dit vrouwtje pups geworpen had en dit door verhoortjes in de groep helemaal misging, wat resulteerde in dode pups dacht iedereen dat het seizoen voorbij was. Maar geheel tegen de regels bleek ook de niet-dominante teef gedekt en zij is nu de gelukkige moeder van 3 vrouwtjes en 3 mannetjes pups. De dominante reu is uit de groep gehaald en de rust in de groep is weergekeerd. Het dominante vrouwtje toont zich zeer betrokken, maar laat de verzorging van de pups gelukkig aan haar zuster over. De volwassen honden braken

voedsel uit voor de moeder en de jongen bij de ingang van het hol: precies volgens het boekje! De puppies hebben inmiddels hun kopjes al eens buiten de werpkist getoond en zullen binnenkort in het perk te zien zijn.

De lente brengt veel veranderingen in het park. Diverse diersoorten, zoals ara's en ringstaartmaki's zijn weer te zien. Zij brachten de winter door op warme plekken, uit het zicht van de bezoekers. De Lente-Safari's worden per Safari-bus gemaakt. Aan boord van deze bus is een gids die extra aandacht besteedt aan de lente en invloeden van dit seizoen op de dierenwereld.

Jong olifantje in het Noorder Dierenpark.

Jonge dieren horen voor een ieder bij de lente. Ook in Safari Beekse Bergen zijn al volop jonge dieren te zien. Ze hebben de moeflons en jacobscapen hun eerste lammeren al gehad. Veel Afrikaanse dieren krijgen hun jongen in de regentijd. Deze periode is bij uitstek geschikt voor de planteneters zoals zebra's en antilopen. In dit jaargetijde vinden ze voldoende voedsel voor hun jongen. De roofdieren worden tevens voorzien van voldoende 'eten-swaar'. Er zijn in deze periode van het jaar altijd genoeg (jonge) prooidieren. In Safari Beekse Bergen kennen de dieren een continu aanbod van voedsel waardoor er ook in onze lente jonge Afrikaanse dieren te zien zijn.

Safari Beekse Bergen, Beekse Bergen 37, Hilvarenbeek.

Moeders gratis naar dierenpark reptielenhuis "De Oliemeulen"

In Tilburg vindt je een heel bijzonder dierenpark dat op een heel bijzondere manier alle moeders van Nederland en België in de watten

wil leggen. Zaterdag 9 mei en zondag 10 mei (moederdag) mogen alle moeders gratis het park bezoeken. Tijdens dit bezoek kunnen ze (geheel vrijwillig) kiezen voor een speciale spinnentherapie. Enkele medewerkers van het reptielenhuis staan klaar om moeders te helpen hun spinnenangst te overwinnen. Het is zelfs mogelijk een echte vogelspin vast te houden! Een jarenlange angst overwinnen is natuurlijk wel een heel mooi moederdagkado.

Behalve spinnen en reptielen kom je bij dierenpark reptielenhuis "De Oliemeulen" ook schattige aapjes tegen en nog veel meer prachtige

zoogdieren en (roof-)vogels. De kinderen mogen een echte vogelspin vasthouden en een slang aanraken. De trots van dit bijzondere dierenpark is toch wel de jonge zwarte gier die met zijn eigenwijze streken de harten van vele bezoekers veroverd. Op drukke dagen kun je het treffen, dat deze vriendelijke vogel zich samen met zijn verzorger tussen het publiek begeeft en zijn vliegkunsten toont.

Dierenpark reptielenhuis "De Oliemeulen", Reitschoovenstraat 30, Tilburg

Siberische Tijgertjes in de Antwerpse Zoo

In november 1997 werden er in de Antwerpse Zoo twee Siberische tijgertjes geboren. Hoewel dit alweer een tijdje geleden is wilde de redactie u dit bericht niet onthouden. De Siberische tijger is een sterk bedreigde diersoort en komt nog op kleine schaal voor in Korea, Mandsjoerije en het Amoer-Oessoerigebied. Het aantal in het wild levende dieren wordt geschat op minder dan 400 exemplaren! De Antwerpse Zoo is bijzonder blij

met de geboorte van de twee meisjes, Yenna en Yessie. Niet alleen leveren zij een belangrijke bijdrage aan het fokprogramma van de Siberische tijger, maar ook omdat het reeds 15 jaar geleden is dat er nog tijgertjes in de Antwerpse Zoo het levenslicht zagen. Hoewel het voor moeder Nouchka de eerste worp is, zorgt zij uitstekend voor haar dochters. Zoals ook in het wild gebeurt, brengt ma de kleintjes in haar eentje groot. Vader Wodan trekt zich van de opvoeding niet te veel aan. Wie deze uiterst bedreigde dieren wil bekijken moet zeker een bezoekje aan de Antwerpse Zoo brengen.

Zoo Antwerpen,
Koningin Astridplein 26,
Antwerpen (België)

Babyboom van bijzondere diersoorten in Blijdorp

In Diergaarde Blijdorp is een ware babyboom op gang gekomen: de ene geboorte na de andere vindt plaats van bijzondere en veelal bedreigde diersoorten. Het begon allemaal op 4 januari met de geboorte van het pantserneushoornje Kai. Op 5 februari werd bij de zeldzame en opvallende Sichuan takins een jong geboren. Na hun nu tweejarige dochter (een Europese primat) hebben ze er een zoon bij gekregen. Deze zeldzame Chinese gnoegert is overigens zelden in dierentuinen te zien. Op 12 februari werd een giraffe geboren. Moeder Topsy bracht hiermee haar eerste kalf gezond ter wereld. Een nieuwe uitbreiding van de giraffekudde zit er bovendien aan te komen: want giraffe Josike is ook zwanger.

Vrijdag de 13e bleek voor Blijdorp helemaal een geluksdag. Na een zware bevalling, die bijna drie dagen duurde, werd tot ieders grote vreugde alsnog een levend en gezond Aziatisch olifantje geboren van het mannelijk geslacht. Hoewel moeder Khaing Pyo Pyo geen ervaring heeft, bewijst ze dagelijks een goede moeder te zijn. Ook de kudde heeft de nieuwe aanwinst helemaal opgenomen. Op 20 februari werd in Taman Indah een zeldzame mutslangoer (bladaap) geboren. Dit zijn beslist geen alledaagse dieren in dierentuinen. Hun namen hebben ze te danken aan de typerende 'pruk' en baard die hun witte gezichten als een bivakmuts omzomen. Bij de geboorte zijn deze opvallende aapjes feloranje van kleur. Zeer vertederend zijn de vijf jonge stokstaartjes, die regelmatig voor het publiek te zien zijn in hun nieuwe woestijnachtige verblijf, naast de entree. Tussen al deze bevallingen door zijn er ook nog tal van minder opvallende, maar daarom niet minder interessante diersoorten gebo-

ren zoals o.a. zes sporenschildpadden, twee zandwallaby kangoeroes, een rolstaartbeer (in het nachtdierenhuis), vier dwergoeistittes, 4 renhagedissen en diverse mangrovekwalletjes.

Veel van deze dieren maken deel uit van Europese fokprogramma's voor bedreigde diersoorten, zgn. EEP's.

Diergaarde Blijdorp,
Van Aerssenlaan 49,
Rotterdam

Dierenpark Amersfoort

Dierenpark Amersfoort 50 jaar jong!

In 1948 was het zover: Amersfoort had een dierenpark. De heren Ter toolen en Knoester begonnen met een klein aantal dieren, zoals een papegaai, enkele pony's en ezels. Nu, vijftig jaar later, is het park uitgegroeid tot een kindvriendelijke attractie met jaarlijks meer dan een half miljoen bezoekers. Het 50-jarig bestaan van Dierenpark Amersfoort wordt het hele jaar door gevierd met feestelijke activiteiten, zoals kinderevenementen, rondleidingen en muziekoptredens. In het park worden bezoekers meegenomen in de geschiedenis. Aan de hand van een folder komen de bezoekers langs diverse nostalgische foto's van hoe het park er vroeger uitzag. Daarnaast is er in de Ark van Amersfoort een expositie te bezichtigen over de afgelopen vijftig jaar, met onder meer oude kassahuysjes, krantenartikelen, souvenirs, de vertelkabouter en een stukje interieur van het vroegere café-restaurant De Berenhof.

Dierenpark Amersfoort,
Barchman Wuytierslaan 224,
Amersfoort.

Nieuw in Ouwehands: Het Lapse land

Het Lapse land is een uitgebreid gebied, dat vanaf Pasen onder meer een tiental rehdieren herbergt. Tijdens een rondgang door dit land en in het Lapse huisje waant u zich in het bovenste puntje van Europa, een boeiende ervaring! Ook het Waterland gaat deze zomer van start. Het wordt in de komende jaren een gebied met vlermakers, waterdieren, goed beeld, gaat geven van het Nederlandse

Jong Siberisch Iijgertje in Zoo Antwerpen.

water met zoet, zuur, zout en brak water. Voor de bevers wordt een groot zoet watergebied gemaakt, waar ze lekker dammen kunnen bouwen. Er komt een groot aquarium waarin men kan zien hoe een dergelijk gebied er onder water uitziet.

Het allereerste berenbos van heel Europa en omstreken

De vrije leefruimte die er in Ouwehands Dierenpark nagestreefd wordt is het beste te zien in Het Berenbos, een uniek project van 20.000 m² puur bosperceel, waarin 13 bruine beren en 7 wolven vrij kunnen rondlopen. U kunt via een hoge (en veilige!) loopbrug dwars door Het Berenbos lopen. Vervolgens komt u in de speciale berentunnel oog in oog te staan met een gigantische bruine beer. De beren in Het Berenbos komen o.a. uit Oost-Europa en Rusland waar ze vroeger mishandeld werden. Ze leefden er aan kettingen en werden soms zelfs blind gemaakt om kunstjes te doen voor het publiek. Ze zijn door de mensen Ouwehands Dierenpark persoonlijk in samenwerking met de International Bear Foundation bevrijd. Zondag 17 mei vindt er een speciale BERENBOSDAG plaats: een informatieve berendag met 's middags leuke activiteiten.

Ouwehands Dierenpark,
Grebbeuweg 111, Rheden.

Dierenpark Wissel krijgt Lett

Doordat Dierenpark Wissel nu lid is van de Nederlandse Vereniging van Dierentuinen krijgt het park, vanwege de vele internationale contacten die de N.V.D. onderhoudt, de laatste tijd erg veel post uit het buitenland. Zo ontvingen zij een noodkreet uit Riga, de hoofdstad van Letland. Er was een congomangabey in beslag genomen bij de douane; de aap was het slachtoffer geworden van de illegale handel. De dierentuin van Riga werd natuurlijk als eerste ingeschakeld door de douane van Letland, maar helaas leeft er geen Congomangabey familie in Riga, zodat de aap daar zou vereenzamen. En zo kwamen zij via de Stamboekhouder van de Congo-mangabeys in Parijs bij Dierenpark Wissel. De Congomangabey is een hele zeldzame apensoort, die opgenomen is in een EEP fokprogramma. In Europa leven slechts negen exemplaren; in Nederland vijf, allen woonachtig in Wissel. De dieren komen oorspronkelijk uit het Afrikaanse Congo. Ze eten vruchten, bladeren, insecten en jonge vogels. De Congo-mangabey zal zo spoedig mogelijk via luchttransport naar Nederland komen.

Dierenpark Wissel,
Woesterbergweg, Epe

Op kraamvisite bij Namaste & Nico

Zondag 4 januari was een bijzondere dag in Diergaarde Blijdorp: toen werd namelijk een klein pantserneushoornje geboren. Voor Nederland een absolute primeur. Als enige in Nederland heeft Diergaarde Blijdorp een paartje Indische of pantserneushoorns; het 11-jarige mannetje Nico is afkomstig uit Dierenpark Planckendael in België en het 6-jarige vrouwtje Namaste is afkomstig uit de Zoo van Stuttgart in Duitsland.

Voor de redactie van De Neushoorn-krant was de geboorte van de kleine Kaila Padam, oftewel Kai zoals de kleine jongen heet, op kraamvisite te gaan bij de neushoorns in Diergaarde Blijdorp. Het is eind januari als we een afspraak hebben met de diervverzorgers Stefan, John en Sandra. Zij werken met een aantal andere diervverzorgers in het werelddeel Azië waar Taman Indah, het overdekte Aziatische regenwoud, een onderdeel van is. In Taman Indah verblijven o.a. de olifanten, tapirs, diverse andere Aziatische dieren en dus ook de Indische neushoorns.

John werkt al 20 jaar in Diergaarde Blijdorp waar hij ooit begon als verzorger van de ijsberen. In de loop der jaren heeft hij vele verschillende diersoorten verzorgd waaronder de zebra's, antilopen, roofdieren, nachtdieren en sinds 1991 werkt hij in de "nieuwbouw" in Azië. Wat hem erg aanspreekt is de continenten-indeling van de diertuin. Stefan werkt ruim 13 jaar in de Rotterdamse diergaarde. Hij begon ooit bij de vogels en verhuisde daarna door naar onder andere de bizonpost, de roofdieren en nu dus Azië. Hem spreekt de variëteit van de dieren en de verschillende gebeurtenissen in de diertuin het meest aan. Voor hem is de geboorte van de kleine neushoorn het hoogtepunt in zijn loopbaan in Diergaarde Blijdorp.

Na haar stage van vier maanden voor de Middelbare Agrarische School waar zij werkte bij de giraffen en de neushoorns werd Sandra aangenomen als diervverzorger bij de neushoorns in Diergaarde Blijdorp. Zij vindt het erg belangrijk dat men het leven van de diertuindieren verbetert en dat diertuinen ook meehelpen aan het behoud van de bedreigde diersoorten. We hebben een aantal vragen voorbereid en na de introductie vuren we onze vragen op John, Stefan en Sandra af.

Hoe gaat het met de kleine neushoorn?

Het gaat prima met de kleine neushoorn, hij groeit goed, zo'n 2 kilo per dag. Hij is lekker speelt en loopt zijn moeder almar uit te dagen om met hem te spelen. Hij duwt dan zijn kop tegen de hare of duwt tegen haar poten. Het is net een jonge hond als je hem zo bezig ziet. Hij vindt het heerlijk

als je hem onder zijn kin kietelt, hij probeert ons ook uit te dagen om met hem te spelen. In het verblijf liggen ballen waar hij mee kan spelen. Het gaat echt heel goed; je ziet hem groeien!

Hoe lang blijft een jong bij zijn moeder?

Na ongeveer 1,5 jaar wordt een jong gespeend waarna hij nog een half jaar bij zijn moeder blijft. Dus gemiddeld twee jaar blijft een jong bij zijn moeder.

Wat eten de neushoorns in de diertuin op een dag?

Over de hele dag verspreidt eten ze 2 kilo paardenbrokken, 1 kilo luzernebrokken, 1 baal hooi, wilgentakken en een krat brood met appels en peen. Wisten jullie trouwens dat neushoorns gek op kerstbomen zijn? Elk jaar met kerst of net na kerst krijgen we van de kerstboomverkopers overgebleven kerstbomen en die worden dan gegeven aan de neushoorns. Dat vinden ze heerlijk! Wat misschien ook wel leuk is om te vertellen is dat de Indische neushoorn, in tegenstelling tot de Afrikaan-

bevaling achter de rug, in een tijd van 10 minuten had ze de klus al geklaard alsof ze niets anders gewend was! Het was voor ons een hele ervaring, dit mee te kunnen maken is toch bijzonder?

In meerdere opzichten is deze geboorte een belangrijke gebeurtenis. Ten eerste is de pantserneushoorn een ernstig bedreigde diersoort, waarvan er in India en Nepal hooguit nog 2.200 leven. Ten tweede is er in ons land nog nooit eerder een pantserneushoornje geboren en tenslotte is een neushoornbaby een van de meest aandoenlijkste diertjes die je je maar kunt voorstellen.

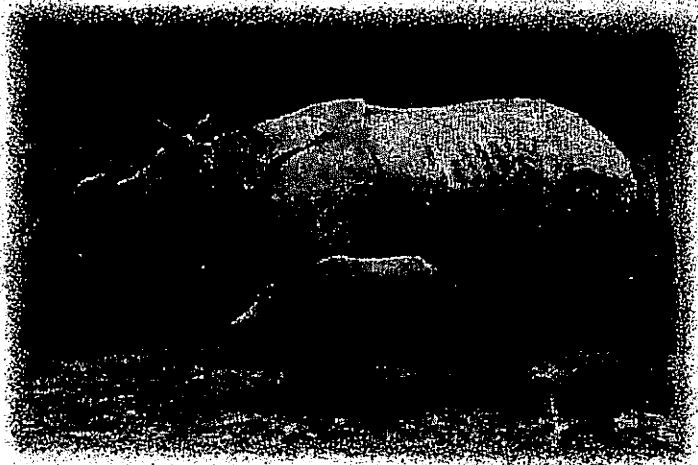
Blijdorp doet mee aan het internationale fokprogramma voor de pantserneushoorns, dat in Basel (Zwitserland) wordt gecoördineerd. Door de bedreiging van de soort in het wild is dat fokprogramma extra belangrijk. Op dit moment leven er in alle diertuinen van de wereld in totaal 130 pantserneushoorns en Blijdorp is er trots op daar nu weer een aan toegevoegd te hebben.

We bedanken John, Stefan en Sandra voor het gesprek en John neemt ons mee de stal in. Zo kunnen we de kleine nog even van dichtbij bekijken. Hij is zo'n klein stoer miniatuurneushoornje compleet met pantser. Als hij merkt dat hij publiek heeft klimt hij voorzichtig het trappetje naar de stal op, waar wij achter een hek staan. We kunnen hem nu precies onder zijn kin kietelen; dat vindt hij heerlijk. Als we deze kleine stoere neushoorn zien, is ons duidelijk dat we ons moeten blijven inzetten zo'n schitterende diersoort mag toch nooit verloren gaan!

Met dank aan Diergaarde Blijdorp, Stefan Timmermans, John van Os, Sandra van Bruggen en de rest van het team verzorgers (Martin, José, Bertus en Duncan).

Naschrift:

De kleine pantserneushoorn Kai is met mooi weer buiten te zien en steelt hier de show samen met zijn zorgzame moeder Namaste.

Namaste en neushoornbaby Kai.

Krijgt Namaste hierna nog een klein neushoornje?

Nadat de kleine gespeend is, of misschien al eerder zal er geprobeerd worden de moeder weer te bevruchten. De draagtijd van een neushoorn is ongeveer 16 maanden. Bij Namaste was het nu precies 479 dagen.

Waarom hebben Namaste en Nico eigenlijk geen hoorn?

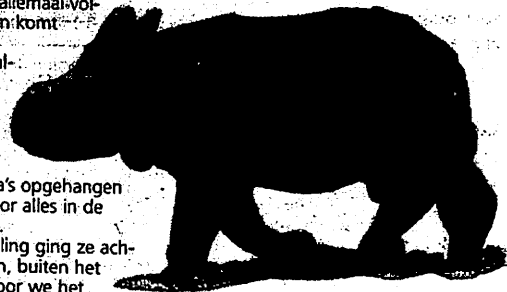
We hebben ze niet onthoord maar dat doen ze zelf. Als ze buiten aan het stoeien zijn schuren ze met hun hoorn langs de rotsblokken en bomen. De hoorn is vrij zacht waardoor dit makkelijk afschuurt en helemaal geen kans krijgt om weer aan te groeien. Nico zit vaak ook helemaal onder het bloed, wat er best vervelend uitziet maar ook dit doet hij zelf. Hij gaat lopen rennen en loopt overal tegenop; schuurt met zijn kop en lichaam langs muren en bomen, waardoor er schuurplekken ontstaan die gaan bloeden.

Bij Namaste kun je nu zien dat de kleine neushoorn haar afleidt. Door de aandacht de ze nu voor haar kind heeft, heeft ze geen behoefte meer om met haar kop langs de muren te schuren en daardoor zie je dat haar hoorn de afgelopen maanden een aantal millimeters gegroeid is. Normaal groeit een hoorn gemiddeld 7 centimeter per jaar.

se soorten, de enige neushoorn is met hoektanden.

Waarom is de geboorte van een klein pantserneushoornje eigenlijk zo bijzonder?

Voor ons was alles wat met deze bevruchting en bevalling te maken had al bijzonder. Allereerst was het heel spannend hoe de kennismaking van Namaste en Nico zou gaan. Dat gebeurde op een moment dat er (bijna) geen bezoekers waren, want wij wisten niet hoe ze op elkaar zouden reageren. Dat ging heel goed; ze verdroegen elkaar en al snel werden paringen waargenomen. Ze zijn een aantal weken bij elkaar gebleven en toen bleek dat Namaste drachtig was, werden zij van elkaar gescheiden. De zwangerschap verliep allemaal volgens het boekje en dan komt weer het spannende moment: gaat de bevalling goed? Het was voor Namaste ook de eerste keer dus je weet niet hoe ze zal reageren. In de stal waren allemaal camera's opgehangen zodat we via de monitor alles in de gaten konden houden. Echter tijdens de bevalling ging ze achter haar voerbak liggen, buiten het oog van de camera. Voor we het goed en wel beseften was de hele

Neushoornbaby Kai

De Neushoorn Krant

OPEN DAG WOLFTRAIL: veel interesse voor rhino-rescue-project

Afgelopen januari werd in Maarn de traditionele Open Dag van natuurvereniging Wolftrail gehouden. Op de Open Dag kunnen de bezoekers inlichtingen krijgen over de diverse eco-volunteer programma's. Er waren de hele dag lezingen en er was een zaal met allerlei "stands".

De Neushoorn Stichting was aanwezig om de mensen te vertellen over het rhino-rescue-project in Swaziland. Vorig jaar zijn we ook op de Open Dag geweest en we wisten nog hoe druk bezocht ons "standje" toen was, dus we hadden dit jaar versterking meegenomen in de vorm van twee eco-volunteers, Anjoeska en Yvonne, die beiden in het project gewerkt hebben. De hele dag werd onze stand druk bezocht en we hebben ontzettend veel mensen verteld over het werk als eco-volunteer in het rhino-rescue-project en de steun van de Neushoorn Stichting aan het Mkhaya Game Reserve. We konden ons verhaal goed ondersteunen door middel van de foto-albums die we meegenomen hadden. 's Middags was een lezing door Raymond van der Meer en Ingrid Hogeveen. Raymond vertelde over het werk van de Neushoorn Stichting en het Mkhaya Game Reserve. Ingrid vertelde

over haar ervaringen als eco-volunteer in het Neushoorn-project. Tijdens de lezing lieten we zien van het werk van de eco-volunteers om de mensen een beeld te geven van wat ze kunnen verwachten van het rhino-rescue-project. Na afloop van de lezing hebben we nog een aantal vragen beantwoord en bij onze stand konden we dieper op sommige vragen ingaan. Veel mensen hebben De Neushoornkrant meegenomen en op de dag zelf waren er zelfs een aantal aanmeldingen van mensen die donateur wilden worden. Het was een hele intensieve dag waarop we veel mensen enthousiast gemaakt hebben voor het rhino-rescue-project.

Dat het goed overgekomen is bewijst het record aantal inschrijvingen voor het rhino-rescue-project, en het aantal mensen die zich achteraf nog aanmeldden als donateur van de Neushoorn Stichting Nederland. Anjoeska en Yvonne, hartstikke bedankt voor jullie hulp, inzet en enthousiaste verhalen!

Ingrid Hogeveen

p.s. Voor meer informatie over de eco-volunteer projecten van Wolftrail kunt u terecht op de website <http://www.ecovolunteer.org>

Colofon

De Neushoornkrant is een uitgave van Neushoorn Stichting Nederland en verschijnt tenminste 3x per jaar.

2e jaargang nummer 4

Redactie:
Fernand van Bourgondiën
Ingrid Hogeveen
Raymond van der Meer

Fotografie:
Raymond van der Meer

Vormgeving:
Nicola Kamers

Druk:
Buijze Pers te Noordwijk

Met dank aan:
Buijze Pers
Marco Intern Transport BV
Ton de Ruiter
Vemedia
BASF BV

Correspondentie-adres:
Neushoorn Stichting Nederland
Postbus 138, 2300 AC Leiden
Telefoon 071- 5147031

De nieuwe rangerposten in Mkhaya

Zoals bekend heeft de Neushoorn Stichting Nederland inmiddels geld bij elkaar gespaard voor de bouw van twee nieuwe rangerposten in het Mkhaya Game Reserve. We hopen op het volgende nummer foto's te kunnen laten zien van de bouw van de eerste rangerpost. De rangerposten komen op strategische plaatsen in het reserve te staan. De plaatsen vormen de basis van waaruit de rangers op patrouille gaan en zich kunnen terugtrekken op momenten dat er calamiteiten zouden plaatsvinden. Het is van belang dat de rangerposten als opslagplaats voor o.a. voedsel

de rangerposten zijn gemaakt van dik beton en zijn voorzien van een dak van houten balken die moeten voorkomen dat de rangers door de muren heen kunnen lopen. Het dak is gemaakt van beton en heeft de rangers de mogelijkheid om onzichtbaar en veilig te blijven. De rangers van het Mkhaya Game Reserve zullen de rangerposten gebruiken om de rangers te beschermen tegen gevechten en de rangers te helpen om het dak te slapen.

De rangerposten worden van een kogelwerende staalconstructie gemaakt die de rangerposten bestand tegen brand, wat ook regelmatig voorkomt. De rangerposten worden van een kogelwerende staalconstructie gemaakt die de rangerposten bestand tegen brand, wat ook regelmatig voorkomt.

Oersterk in reclame maken!

Buijze Pers

Boekerslootlaan 49- 2200 AA Noordwijk- Tel. 071-3619323

Ja, ik word donateur van de Neushoorn Stichting Nederland en steun daarmee haar activiteiten voor het behoud van de neushoorns.
Mijn financiële bijdrage per jaar is:

☐ f 35,00

anders dan bovenstaand, nl. f (minimale bijdrage f 35,00 per jaar)

Dhr./mevr.:
Straat + nr.:
Postcode:
Plaats:

Stuur uw ingevulde aanmeldingsbon naar:
Neushoorn Stichting Nederland
Postbus 138 2300 AC Leiden
Na ontvangst van uw aanmeldingsbon ontvangt u van ons een acceptgiro gebaseerd op bovenstaande gegevens.
Tevens ontvangt u tenminste 3x per jaar "De Neushoornkrant".
Inschrijffnummer: Stichtingsregister K.v.K. 41169922

* Met deze aanmelding maakt u kans op een vrijkaart van Diersgaarde Blijdorp!